

Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 5 april 2023, nr. ZK-0000017703, houdende tijdelijke vrijstelling op grond van artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest (Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest, 2023)

De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,

handelende in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelet op artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van de Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309);

BESLUIT:

Artikel 1

Tijdelijke vrijstelling als bedoeld in artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden en artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 wordt verleend voor het gebruik van Amistar ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest (*Puccinia graminis*).

Artikel 2

De vrijstelling is slechts van toepassing indien de gebruiksvoorschriften in de bijlage bij dit besluit worden nageleefd.

Artikel 3

Dit besluit treedt in werking op 1 mei 2023 en vervalt op 28 augustus 2023.

Artikel 4

Dit besluit wordt aangehaald als: Tijdelijke vrijstelling ter bescherming van de zaadteelt van Engels raaigras tegen zwarte roest, 2023.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
E. Veldhuis
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*

Bezwaar

Als u het niet eens bent met deze beslissing, kunt u binnen zes weken na dagtekening van dit besluit digitaal of schriftelijk een bezwaarschrift indienen.

Een digitaal bezwaarschrift kunt u indienen via "mijn.rvo.nl". Om in te loggen heeft u uw gebruikerscode en wachtwoord nodig, voor de ondertekening een TAN-code. Bij een digitaal bezwaarschrift stuurt u een kopie van dit besluit mee als pdf-bestand of u stuurt een kopie per post na.

Als u schriftelijk bezwaar wilt maken, stuurt u het ondertekende bezwaarschrift naar de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, afdeling Juridische Zaken, Postbus 40219, 8004 DE Zwolle. Bij een schriftelijk bezwaar stuurt u een kopie van dit besluit mee met uw bezwaarschrift.

Op mijn.rvo.nl/bezwaar vindt u meer belangrijke informatie over het digitaal en schriftelijk indienen van een bezwaarschrift.

Meer informatie

Heeft u nog vragen over uw bezwaarschrift, kijk dan op de website: mijn.rvo.nl. of bel: 088 042 42 42 (lokaal tarief).

BIJLAGE: WETTELIJK GEBRUIKSVOORSCHRIFT AMISTAR (11767)

Wettelijk Gebruiksvoorschrift

Het middel is uitsluitend toegelaten als schimmelbestrijdingsmiddel voor het professionele gebruik door middel van een gewasbehandeling in de volgende toepassingsgebieden (volgens Definitielijst toepassingsgebieden versie 2.1, Ctgb juni 2015) onder de hierna vermelde toepassingsvoorwaarden.

Toepassingsvoorwaarden:

Toepassingsgebied	Te bestrijden organisme	Dosering ¹ middel per toepassing	Maximaal aantal toepassingen per jaar	Maximaal aantal liter middel per ha per jaar	Veiligheidsstermijn in dagen
Engels raaigras	Zwarte roest ²	1 L/ha	2	2,0 L/ha	35

¹ Verlaging van de dosering is toegestaan, maar van het maximaal aantal toepassingen en de andere toepassingsvoorwaarden mag niet worden afgeweken. Werkzaamheid is vastgesteld voor de genoemde dosering per toepassing en niet voor verlaagde dosering

² Zwarte roest (*Puccinia graminis*)

Toepassingsvoorwaarden

Om in het water levende organismen te beschermen is toepassing van dit middel op percelen die grenzen aan oppervlaktewater uitsluitend toegestaan indien op het gehele perceel gebruik wordt gemaakt van een techniek uit tenminste de klasse DRT95.

Resistentiemanagement

Dit middel bevat de werkzame stof azoxystrobin. Azoxystrobin behoort tot de strobilurinen. De FRAC code is 11. Bij dit product bestaat een kans op resistentieontwikkeling. In het kader van resistentiemanagement dient u de adviezen die gegeven worden in de voorlichtingsboodschappen op te volgen.

TOELICHTING

1 Algemeen

Artikel 53 van Verordening (EG) nr. 1107/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende het op de markt brengen van gewasbeschermingsmiddelen en tot intrekking van de Richtlijnen nr. 79/117/EEG en nr. 91/414/EEG van de Raad (PbEU 2009, L 309) (hierna: Verordening (EG) nr. 1107/2009) en artikel 38 van de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Wgb) maken het mogelijk in bijzondere omstandigheden tijdelijke vrijstelling te verlenen van het verbod om een niet toegelaten gewasbeschermingsmiddel binnen Nederland te brengen, op de markt te brengen, voorhanden te hebben of te gebruiken.

Tijdelijke vrijstelling kan worden verleend als een maatregel nodig blijkt voor een gecontroleerd en beperkt gebruik ter beheersing van een noodsituatie die op geen enkele andere redelijke manier te bestrijden is.

2 Adviezen

2.1 Noodsituatie

De Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van een noodsituatie.

Gevaar

Bij onvoldoende beheersing van zwarte roest (*Puccinia graminis*) in de zaadteelt van Engels raaigras kan de kwantitatieve schade door opbrengstderiving oplopen tot 50% naast kwalitatieve schade vanwege kwaliteitsverlies. Bij het schonen van zaadpartijen worden kaf en slechte zaden verwijderd. Bij een hoge aantasting zijn de zaadpartijen 'licht', de zaden zijn dan matig gevuld. Het uitsorteren van de lichte zaden leidt tot verdere opbrengstderiving. Deze partijen zaad zijn minder kiemkrachtig en kunnen niet goed bewaard worden.

Alternatieven

Maatregelen

Er zijn beperkt Engels raaigras rassen beschikbaar die resistent zijn tegen zwarte roest. Sinds enkele jaren is er meer aandacht voor zwarte roest in veredelingsprogramma's.

Toegelaten middelen, goedgekeurde basisstoffen en voormalige RUBmiddelen

Een middel op basis van prothioconazool en tebuconazool is toegelaten in de teelt van graszaad ter beheersing van zwarte roest. Dit middel mag één keer per 12 maanden worden toegepast. In het algemeen zijn twee toepassingen nodig om graszaad vanaf het doorschieten tot aan de oogst te beschermen tegen zwarte roest.

Met de toepassing van de maatregelen en middelen kan zwarte roest in de zaadteelt van Engels raaigras niet afdoende beheerst worden.

Bijzondere omstandigheden

Van twee middelen is de toelating van de toepassing in de teelt van graszaad vervallen. Een middel op basis van cyproconazool en trifloxystrobin had een opgebruiktermijn tot 31 december 2019. De toelating van een middel op basis van propiconazool is beëindigd, met een opgebruiktermijn tot 19 maart 2020.

De toelatinghouder en sector leveren inspanning om te komen tot de uitbreiding van de toelating. De uitbreidingsaanvraag van de toelating van het middel op basis van azoxystrobin is naar verwachting van de toelatinghouder bijna gereed voor indiening bij het Ctgb. Doordat het Ctgb voorlopig de instroom beperkt van aanvragen voor toelating of uitbreiding van een toelating kan deze uitbreidingsaanvraag nog niet in behandeling genomen worden. Daardoor kan de besluitvorming over deze uitbreiding niet binnen de gestelde termijn van drie jaar gerealiseerd worden. Op verzoek van LNV wordt bij deze aanvraag afgeweken van de gestelde termijn omdat de vertraging buiten de invloed van de aanvrager ligt.

In het kader van het Uitvoeringsprogramma Toekomstvisie Gewasbescherming heeft Wageningen UR in 2021 een studie uitgevoerd waarin wetenschappelijke- en praktijkkennis is opgehaald om potentiële oplossingsrichtingen voor de beheersing van zwarte roest te identificeren. Het rapport 'Handelingsperspectieven voor zwarte roest' biedt aanknopingspunten voor (potentiële) oplossingsrichtingen voor de beheersing van zwarte roest in graszaad. Maatregelen die het snelst haalbaar zijn: een later zaaitijdstip en een beperkte en gesplitste stikstofgift. Dit heeft nog niet geleid tot een praktijkgerichte aanpak van zwarte roest. Voor de langere termijn bieden resistente rassen en het toepassen van groeiremmers mogelijk perspectief.

Conclusie

De NVWA komt tot volgende conclusies:

- Een landbouwtechnisch doelmatige zaadteelt van Engels raaigras in Nederland wordt bedreigd door onvoldoende mogelijkheden tot beheersing van zwarte roest.
- Een landbouwtechnisch doelmatige zaadteelt van Engels raaigras is met het beschikbare pakket aan maatregelen en middelen niet mogelijk.
- De aanvraag voldoet aan de eis van bijzondere omstandigheden. De toelatinghouder levert inspanningen om te komen tot een oplossing. Er is perspectief voor de toelating van een middel op basis van azoxystrobin in de teelt van graszaad. Het feit dat dit niet binnen de gestelde termijn gerealiseerd kan worden, kan de aanvrager niet worden aangerekend.

De tijdelijke vrijstelling van Amistar voor het bestrijden van zwarte roest in de zaadteelt van Engels raaigras voldoet aan de criteria voor een noodsituatie.

2.2 Risicobeoordeling

Het College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden (Ctgb) heeft een advies opgesteld waarin de vraag wordt beantwoord of er sprake is van aanvaardbare risico's.

Humane toxiciteit

Voldoet aan de eisen.

Volksgezondheid

Voldoet aan de eisen.

Gedrag in het milieu

Voldoet aan de eisen.

Ecotoxiciteit

Voldoet aan de eisen met inachtneming van de volgende restrictiezin:

Om in het water levende organismen te beschermen is toepassing van dit middel op percelen die grenzen aan oppervlaktewater uitsluitend toegestaan indien op het gehele perceel gebruik wordt gemaakt van een techniek uit tenminste de klasse DRT95.

Conclusie

Het College constateert dat er na het nemen van risicoreducerende maatregelen / het inachtnemen van restrictiezinnen geen risico verbonden is aan de vrijstelling.

Advies

Gezien het risico adviseert het College een vrijstelling ex artikel 38 Wgb van het gewasbeschermingsmiddel Amistar in de teelt van graszaad van Engels raaigras te verlenen.

3 Overwegingen

Een tijdelijke vrijstelling van het gewasbeschermingsmiddel Amistar is gewenst, omdat zonder deze vrijstelling de zaadteelt van Engels raaigras op geen enkele andere redelijke wijze te beschermen is tegen zwarte roest. Hierdoor wordt de doelmatige zaadteelt van Engels raaigras bedreigd. Belangheb-

benden spannen zich in om op korte termijn te beschikken over een regulier toegelaten gewasbeschermingsmiddel.

In het Wettelijk Gebruiksvoorschrift (zie bijlage bij dit besluit) zijn de risico reducerende maatregelen overgenomen die door het Ctgb zijn voorgesteld.

4 Besluit

De adviezen van de NVWA en het Ctgb overnemend, heb ik in overeenstemming met de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, besloten om op grond van artikel 38 van de Wgb tijdelijke vrijstelling te verlenen voor het gebruik van het gewasbeschermingsmiddel Amistar ter bescherming van de zaadteelt van Engels raagras tegen zwarte roest.

Dit besluit treedt in werking op 1 mei 2023 en vervalt op 28 augustus 2023.

*De Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit,
namens deze,
E. Veldhuis
Directeur Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit*